

Flerkulturell kompetanse i arbeidet med voldsutsatte kvinner og deres barn på krisesentrene.

V/Kristin Berntsen, Oslo Krisesenter, Norge

Fra slutten av nittitallet og frem til i dag er det spesielt to prosesser som har preget Oslo Krisesenter:

- En stadig økende andel kvinner og barn med en annen etnisk bakgrunn enn den etnisk norske. (ca 70% i 2003)
- Økt kunnskap om hvor omfattende konsekvenser det har for kvinner og barn utsatt for vold i nære relasjoner, har ført til at senteret har investert i og utviklet nye arbeidsmetoder for å møte behovene til de voldsutsatte.

Et resultat av disse to parallellprosesser er et bredere faglig tilbud til alle brukerne av senteret, uavhengig av etnisk eller kulturell bakgrunn.

Den flerkulturelle kompetansen

Kultur

Vi er alle sosialisert inn i mer eller mindre like normer, vi kan være bærere av ulike verdier og vi har kanskje vidt forskjellige oppfatninger av hvordan virkeligheten ser ut.

Innvandrere

Mennesker som gjerne blir oppfattet som innvandrere i Norge er folk med synlige forskjeller i forhold til majoritetsbefolkningen. Kvinner med en annen hudfarge, annerledes klær og et fremmed språk blir muligens tatt til inntekt for et annet sett med verdier enn du selv har.

Tverrkulturell prosess

Når mennesker med ulik kulturell, etnisk eller religiøs bakgrunn samhandler kan vi si at det oppstår en tverrkulturell prosess.

Hjelperens rolle

I en problemsløsningsprosess er det den profesjonelle hjelperens ansvar å føre denne prosessen videre.

Utfordringer

I arbeidet med voldsutsatte kvinner og barn med en annen bakgrunn enn deg selv vil kanskje dine egen virkelighetsoppfatning, normer eller verdier utfordres. Våre oppfatninger om relasjoner, ekteskap, skilsmisse og familiens betydning for avgjørelser osv stemmer ikke overens med egne idealer.

Kontekst

For å kunne bistå den voldsutsatte, og drøfte ulike løsningsalternativer er vi som hjelpere nødt til å forstå henne i hennes egen kontekst.

Kvinnen som informant

Vår erfaring er at den voldsutsatte selv er hovedinformanten i hjelpeprosessen. Hun er den som best kan formidle hvilke krenkelser hun er blitt utsatt for og om eventuelle barrierer for å bryte ut av forholdet.

Individuelle løsninger

Voldsutsatte kvinner og barn med annen etnisk bakgrunn utgjør et stort mangfold. Vi kan derfor ikke kategorisere kvinner inn i bestemte kulturelle eller etniske grupper for så å tilby pakkeløsninger for disse. De individuelle forskjellen vil være for store innenfor ulike miljøer og grupperinger i samfunnet. Voldsutsatte kvinner og barn med minoritetsbakgrunn har krav på å bli behandlet som selvstendige individer med behov for individuelle løsninger.

Hjelp til selvhjelp

Krisesenterbevegelsens begrep kan defineres som ”differensiert hjelp ut i fra individuelle behov og ståsted” og kan overføres til også å gjelde kvinner og barn med minoritetsbakgrunn.

Voldsutsatte kvinner og barn med minoritetsbakgrunn og deres behov på krisesentrene

Relasjonsarbeid

Avdekke volden

Kommunikasjon – direkte og indirekte

Mobilisere hjelpeapparatet

Normalisering av reaksjoner på vold

Rettigheter

Oppholdstillatelse

Kartlegging av trusselbilde

Tap av familie

Nettverksarbeid

Oppfølging etter utflytting